

Åpenhetsrapport 2024

Introduksjon

Norsk Redaktørforening (NR) er en faglig forening for frie og uavhengige redaktører og redaksjonelle ledere. Foreningen forvalter opphavsrettsmidler på vegne av medlemmene i tråd med vedtektene, og i kraft av avtalelisens for ikke-medlemmer på vårt område. Medlemmer og ikke-medlemmer skal sikres likeverdig behandling. Vederlagsmidlene forvaltes av NRs vederlagsfond som er organisert som en egen enhet med et eget styre. [Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett](#) ligger til grunn for Norsk Redaktørforenings forvaltning av opphavsrettsmidler, også kalt vederlagsmidler.

Denne rapporten er utarbeidet våren 2025 og legges fram for styret i NRs vederlagsfond, for hovedstyret og landsmøtet til Norsk Redaktørforening. På NRs landsmøte 10. mai 2023 ble det vedtatt nye [prinsipper for fordeling, fradrag og bruk av vederlag til rettighetshavere](#). Det ble også gjort endringer i vedtektene for NRs vederlagsfond og for Norsk Redaktørforening med utgangspunkt i det nye lovverket. Denne åpenhetsrapporten inneholder oversikt over hvordan de kollektive vederlagsmidlene har blitt disponert i 2024.

NRs juridiske struktur og styringsstruktur

Norsk Redaktørforening er en uavhengig forening for redaktører og redaksjonelle ledere. Ved utgangen av 2024 hadde foreningen 814 medlemmer.

Landsmøtet er NRs øverste organ. Ordinært landsmøte avholdes hvert andre år.

Landsmøtet velger et styre på ni medlemmer og fem varamedlemmer.

Mellom landsmøtene leder styret arbeidet i foreningen. De påser at organisasjonens virksomhet drives i samsvar med vedtektene og landsmøtets vedtak.

De kollektive vederlagsmidlene Norsk Redaktørforening mottar på vegne av redaktørene som opphavere, inngår i et særskilt vederlagsfond. Styret i Redaktørforeningen oppnevner et styre for vederlagsfondet som består av fire medlemmer, hvorav kun ett velges blant NR-styrets medlemmer og minst en velges blant lederne i NRs regionforeninger.

Både NRs sentrale årsoppgjør og vederlagsfondets årsoppgjør revideres av statsautorisert revisor som utpekes av landsmøtet.

Norsk Redaktørforening har et sekretariat som består av generalsekretær, assisterende generalsekretær og seniorrådgiver, sistnevnte i halv stilling. Sekretariatet forbereder saker til styret i foreningen og til styret i vederlagsfondet og sørger for den daglige driften av foreningen. Foreningen har totalt ni regionforeninger som er egne juridiske enheter med egne styrer. Foreningen har i tillegg et nettverk for samiske redaktører.

NRs «eierskap»

Norsk Redaktørforening er en av stifterne av Institutt for Journalistikk (IJ), sammen med Norsk Journalistlag (NJ) og Mediebedriftenes Landsforening (MBL). Norsk Redaktørforenings styre utnevner styreleder for IJ.

Norsk Redaktørforening er medlem av Norsk Presseforbund (NP), og er representert i styret.

Kilder for vederlagsmidler

Norsk Redaktørforening får vederlagsmidler via:

- Kopinor
- Norwaco
- Bibliotekvederlagsordningen. Dette vederlaget forvaltes av Pressens faglitteraturfond, på vegne av NR.

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett omfatter midler fra Kopinor og Norwaco. Bibliotekvederlaget er ikke knyttet opp til faktisk kopiering, men er et kulturpolitisk virkemiddel over statsbudsjettet.

Begge forvaltningsorganisasjonene har bestemt at NR som medlemsorganisasjon skal utarbeide en åpenhetsrapport for midlene vi mottar til fordeling fra dem. NR er representert i styret for Kopinor og deltar, i begge organisasjonene, i forhandlinger om fordeling av midlene til opphaverne på vårt område.

Om Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon med 37 medlemmer som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner.

Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag på avtaleområder der kollektiv forvaltning anses som hensiktsmessig. Vederlagene fordeles til rettighetshavere via medlemsorganisasjoner som NR.

Hovedvirksomheten til Norwaco er lisensiering av tredjepartsdistribusjon av tv-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Andre lisensieringsområder er bruk av tv, film og musikk i undervisningsvirksomhet, tv-selskapers bruk av eget arkivmateriale, tv på offentlig sted og bruk i bibliotek og museer. I tillegg fordeles Norwaco den statlige, individuelle kompensasjonen for lovlig privat kopiering. NR

Samlede inntekter for 2024:

Totalt utbetalte Norwaco 282 141 381 kr i 2024.

Inntektsført vederlag for 2024 er 428 millioner kroner. Netto finansinntekter er på 18,4 millioner kroner.

Om Kopinor

Norsk Redaktørforening er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Egne avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, gjelder digital formidling på internett. Gjennom Kopinors avtaler får brukerne enkel tilgang til beskyttet materiale, samtidig som opphavere og utgivere får betalt for sine verk.

Hege Munch Gundersen er Kopinors adm. direktør. Jens Barland er styreleder fra 2024.

Kopinors samlede inntekter i 2024 var 486 mill. kr. Kollektivt vederlag til medlemsorganisasjonene beløp seg til 298 mill. kr, til utlandet 71 mill. kr. Videre ble det utbetalt 38 mill. kr i individuelle vederlag. I tillegg kommer avsetninger av ikke fordelbare midler og av midler til fremtidig fordeling.

De største avtaleområdene er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. I 2024 ble en ny, femårig avtale inngått med Universitets- og høgskolerådet.

Representasjon i Kopinor

Berit S. Aalborg var i 2024 NRs representant i Kopinors representantskap, med Fred Gjestad som vararepresentant. På vegne av opphaverorganisasjonene innenfor journalistisk virksomhet og kritikk var Dag Idar Tryggestad (NJ) styremedlem med Morten Andersen (NR) som varamedlem. Reidun Kjelling Nybø var leder av fordelingsnemnda.

Arbeidet med vederlagsmidler i NR

Tildeling av midler til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser gjøres av styret for NRs vederlagsfond.

Fondet har de siste årene hatt to tildelinger per år – en hovedtildeling med søknadsfrist i november/desember og tildeling i januar og en tildeling med søknadsfrist i starten av juni med tildeling i løpet av juni måned.

Det er utarbeidet [egne retningslinjer](#) for tildeling av midlene.

NRs vederlagsfond kan gi støtte innenfor tre ulike kategorier tiltak; A) direkte individuelle tiltak, B) indirekte individuelle tiltak og C) kollektive tiltak. Innenfor hver av hovedkategoriene har styret gjort en prioritering av de forskjellige tiltakene:

A. Direkte individuelle tiltak:

1. Konfliktstøtte, juridisk bistand
2. Studiestipender etter individuelle planer
3. Støtte til internasjonale konferanser og kongresser

B. Indirekte individuelle tiltak:

1. Støtte til studieturer i regi av regionforeningene
2. Støtte til faglige arrangementer i regi av regionforeningene
3. Støtte til redaktørkurs
4. Studiereiser og faglige seminarer arrangert av NR

C. Kollektive tiltak, støtte til:

1. etikkarbeidet i Norsk Presseforbund (via NR)
2. mediepriser
3. seniorarbeidet
4. faglige prosjekter, forskning mv.
5. nasjonale faglige konferanser, seminarer mv.
6. prinsipp saker med stor rettslig interesse for redaktører

NR-sekretariatet har delegert myndighet til å tildele konfliktstøtte til redaktører, støtte til studieturer for regionforeningene og støtte til regionale aktiviteter/journalistfaglige konferanser mellom styremøtene.

Administrasjonskostnader knyttet til vederlagsforvaltningen er gjennom vedtektene for NRs vederlagsfond fastsatt til 10 prosent av de årlige innbetalingene til fondet.

Administrasjonsvederlaget dekker omkostninger knyttet til innkreving og administrasjon av vederlagsmidlene.

Kommunikasjon

Norsk Redaktørforening informerer om forvaltningen av vederlagene via [nettsidene](#), egne og andre medieorganisasjoners nyhetsbrev, annonsering og deling på sosiale medier.

Stipendutlysninger og arrangementsannonsering følges av informasjon om at alle rettighetshavere på området likestilles med NR-medlemmer.

Ved utlysning av privatkopieringsmidlene søkes det å nå fram direkte til produksjonsmiljøene som kan være aktuelle mottakere.

Eksterne arrangører og bevilgninger

Ulike eksterne organisasjoner i bransjen, samt organisasjonsledd internt i NR, kan søke midler til ulike arrangementer – for eksempel lokale journalistfaglige konferanser. Ifølge retningslinjene kan NRs vederlagsfond gi støtte til kurs og opplæringstilbud arrangert av eksempelvis Institutt for Journalistikk eller andre instanser og som er «spesielt beregnet på redaktører». Det kan også gis støtte til nasjonale priser i regi av medieorganisasjonene. Eksempler her er SKUP-prisen og Den store journalistprisen. NRs vederlagsfond kan også gi støtte til utarbeidelse av faglige rapporter og utredninger, forskningsrapporter og lignende. Forutsetningen er at de aktuelle prosjektene har klar faglig relevans for redaktører i utøvelsen av deres virke, og at de gjøres tilgjengelig på en hensiktsmessig måte.

NRs vederlagsfond kan i særlige tilfeller gi støtte til nasjonale, faglige seminarer og kurs med et innhold som har klar faglig relevans for redaktører i utøvelsen av deres virke. Det er et krav at støtten skal gå til utvikling og gjennomføring av det faglige programmet. Det er ikke noe krav at mottakere av støtte fra NRs vederlagsfond er medlemmer av NR, men at de fyller medlemskriteriene, slik at de dermed også tilhører den gruppen som er omfattet av vederlagsmidlene.

Ivaretagelse av politiske og juridiske interesser

NR arbeider for å ivareta opphavernes materielle og ideelle rettigheter gjennom politisk arbeid, via vederlagsorganisasjonene og ikke minst gjennom individuell rådgivning og juridisk bistand. Arbeid for gode økonomiske og ideelle rammebetingelser for opphaverne på området er også vesentlig. NRs sekretariat bistår videre for å sikre gode kompetansehevende tiltak i form av journalistfaglige arrangementer som er åpne for alle rettighetshavere.

Utdanningsmessige ytelser

Utdanningsmessige ytelser til rettighetshaverne individuelt og som gruppe gis på ulike måter. Institutt for Journalistikk driver kurs- og kompetansetilbud for redaksjonelle medarbeidere og frilansere og disse tilbys til rimelig kostnad fordi vederlagsmidler bidrar til driften.

NR bidrar til driften av Pressens hus som en fellesarena for bransjen. Her foregår en rekke journalistiske debattmøter, seminarer og konferanser. NR er selv en aktiv arrangør av slike arrangementer. Ofte skjer slike arrangementer i samarbeid med andre organisasjoner.

Det gis individuelt fordelte stipender til målrettede mottakergrupper, støtte til faglig innhold på studieturer til NRs regionforeninger og til ulike kompetansehevende tiltak lokalt, regionalt og nasjonalt.

Kulturelle ytelser

Ytelser som faller inn under kulturelle formål til rettighetshavere individuelt og som gruppe, er juridisk bistand og rådgivning på opphavsrettsfeltet, forvaltning av presseetikken gjennom Norsk Presseforbund og Pressens Faglige Utvalg, generelt opphavsrettsarbeid og øvrig medierettslig arbeid.

Bruk av vederlagsmidlene

Vederlagsinntektene for 2024 er i hovedsak benyttet til kollektive formål (utdanningsmessige, kulturelle og sosiale ytelser), men også på individuelle tildelinger i form av studie- og konferansestipender. NR bestreber seg på å fordele midler slik at de kommer ulike rettighetsgrupper til gode, og medlemmer og ikke-medlemmer har samme rett på ytelsene.

Beløp til fordeling mottatt i 2024

Vederlag mottatt til fordeling er samlet 2 619 764 kr i 2024. Fra Kopinor ble det tildelt 2 334 447 kr, fra Norwaco 240 317 kr og fra Bibliotekvederlaget 45.000 kr.

TILDELINGER TIL NR FRA KOPINOR 2024	
Skole, foto-kopiering	169 782
Skole, digital kopiering	553 406
Komm. musikk og kulturskoler	902
Universiteter og høyskoler	235 441
Forvaltning og næringsliv analoge kilder	953 830
Forvaltning og næringsliv digitalt kilder	301 595
Trossamfunn, analoge kilder	20 970
Trossamfunn, digitale kilder	0
Arbeidsgiverforeningen Spekter	661
Bokhylla	0
Annet vederlag	75 911
Annet opphavervederlag	21 949
Totalt	2 334 447

TILDELINGER TIL NR FRA NORWACO 2023

240 317 kr utbetalt 26. april

Sektor: undervisningsbruk 236 kr

Sektor: Bruk av TV-selskaps arkivmateriale 88 712 kr

Sektor: Privatkopiering 151 369 kr

Individuell fordeling av rettighetsmidler

Det foreligger per i dag ikke informasjon fra hovedområdene Kopinor og Norwaco som muliggjør identifisering av rettighetshavere på en slik måte at vederlagsmidlene kan fordeles individuelt etter bruk av verkene.

Stipendtildelinger

Styret i NRs vederlagsfond har i 2024 tildelt totalt 19 individuelle stipender; åtte konferansestipender og 11 studiestipender.

Det samlede tildelingsbeløpet var på 309.900 kr.

Konferansestipend á kr 10.000

- Thor Sørum-Johansen, Glåmdalen – NAB-konferansen Las Vegas 2024
- Elise Kruse, Vårt Land – South by Southwest 2024
- Rune Kr. Ellingsen, Kystmagasinet – IPI World Congress Sarajevo 2024
- Hanne Taalesen, Avisa Oslo, studietur med IJ til San Fransisco - om AI
- Vebjørn Selbekk, Dagen – Washington-seminaret 2024
- Marie Olaussen, Tønsberg Blad - Online News Associations konferanse, Atlanta
- Erik Aunemo, Tønsbergs Blad, Online News Associations konferanse, Atlanta
- Rune Møklebust, studietur til USA med medieklyngen og MBL nov. 2024

Studiestipender

- Nina Einem, NRK, studietur til Grønland med NJC – kr 30.000
- Freia Catana Aasdalen, Putsj, kurs i reportasjeledelse – kr 11.900
- Anne Skalleberg, Dagens Næringsliv, Autorisert finansanalytiker – kr. 30.000
- Yngve Svardal, Kom 24, Studium i graveledelse – SUJO – kr 18.000
- Rune Ytreberg, iTromsø, Innføring i Python – kr 20.000
- Tonje Skjørtvedt, Østlands-Posten – Master i org. og ledelse NTNU – kr. 10.000
- Andreas Fosse, E24. Datajournalistikk, introduksjon til statistikk og ledelse – kr 10.000 (seinere tilbakebetalt 9000 kr)
- Irene Halvorsen, Nationen, Økonomi for beslutningstakere, BI – kr 30.000
- Kathleen Buer, Dagsavisen, masteremne SUJO – kr 30.000
- Hilde Kristiansen, NTB, Master Samspill og ledelse, BI – kr 30.000
- Vibeke Larsen, DN, Master i europeisk kulturhistorie, UiO – kr 10.000

Konfliktstøtte

Det ble utbetalt 142.412,52 kroner i konfliktstøtte til redaktører i 2024, mot 204.094 kroner i 2023.

Kollektive tildelinger

Prosjektstøtte nasjonalt

Etikk- og offentlighetsarbeidet i Norsk Presseforbund (etter søknad fra NR) 1.350.000 kr
NR Kompetanse (redaktørkurs) – 30.000 kr
SKUPs lederskole (via NR som delarrangør) – 50.000 kr
Radiodager – 25.000 kr
Faktisk Verifiserbar – 100.000 kr
Presseveteransene – 50.000 kr
SKUP-prisen – 60.000 kr
Den store journalistprisen – 30.000 kr
Seminar for samiske redaktører og journalister – 40.000 kr

Prosjektstøtte regionalt

Vederlagsfondet ga støtte til følgende regionale journalistkonferanser i 2024: Wassilioff-konferansen i Stavern i oktober og Hauststormen i Bergen i november.

Støtte til studieturer

Møre og Romsdal Redaktørforening 20.000 kr
Oslo Redaktørforening 20.000 kr
Nordnorsk Redaktørforening 84.000 kr
Rogaland og Agder Redaktørforening 22.000 kr
Oplandenes Redaktørforening 30.000 kr
Vestafjelske Redaktørforening 22.000 kr (utbetalt i 2025)

Åpenhetsrapporten er lagt fram for styret i Norsk Redaktørforening og for styret for NRs vederlagsfond. Rapporten vil også bli lagt fram for Norsk Redaktørforenings landsmøte 7. mai 2025